

FRANSA AVRUPA'NIN NÜKLEER CAYDIRICILIĞINI ARTIRMAK İÇİN SEFERBERLİK BAŞLATTI

Teoman Ertuğrul TULUN

Analist

Cumhurbaşkanı Emmanuel Macron dün (2 Mart) Fransa'nın kuzeybatısındaki Bretonya'da, dört nükleer denizaltısının bulunduğu Ile Longue stratejik denizaltı üssünde yaptığı konuşmada ülkesinin nükleer silahlarının kullanımı doktrini ile ilgili olarak tarihi olarak nitelendiren açıklamalarda bulunmuştur. Macron, hatırlanacağı gibi, 2026 Münih Güvenlik Konferansında yaptığı, aşağıdaki dipnotunda atıf yapılan AVİM değerlendirmesinde ayrıntılı olarak değinilen, konuşmasında nükleer silahlar konusuna değinmiş, nükleer caydırıcılığı yeniden tanımlamaları gerektiğini, bu konuda birkaç hafta içinde detaylandıracağı stratejik bir diyalog başlattıklarını belirtmişti.[1]

Macron, Ile Longuedeki konuşmasında,[2] kısa bir özetlemeyle, Rusya'nın Ukrayna'ya karşı savaşı, Çin'in artan askeri gücü ve değişen ABD savunma önceliklerine işaret ederek daha fazla nükleer savaş başlığına ihtiyaç duyduklarını, Fransa'nın daha tehditkâr bir dünyaya karşı karşıya olduğu için "**ileri caydırıcılık**" benimsemesi gerektiğini belirtmiştir. Bu bağlamda nükleer kapasiteli Rafale savaş uçaklarından oluşan filolara atıfta bulunarak, Fransız stratejik hava kuvvetlerinin unsurlarının müttefik ülkelere duruma göre geçici olarak konuşlandırılabilmesini, ancak nükleer silahların kullanımıyla ilgili olarak herhangi bir başka ülkeyle karar alma konusunda paylaşım olmayacağını kaydetmiştir. Fransa Cumhurbaşkanı bu bağlamda Almanya, Polonya, Yunanistan, Hollanda, Belçika, Danimarka ve İsveç'i ismen zikretmiş. Bu ülkelerle iş birliği yapılabileceğini, iş birliğinin, ortak nükleer tatbikatları ve nihayetinde müttefik ülkelerde Fransız nükleer kapasiteli savaş uçaklarının, yukarıda belirtildiği gibi, geçici olarak konuşlandırılabilmesini vurgulamıştır.[3] Macron, ayrıca, Fransa'nın kıtanın güvenliğinin nihai garantörü olarak Amerikan nükleer silahlarının ve NATO'nun yerini almaya yönelik hiçbir niyeti olmadığını, bu çabalarının NATO'nun nükleer misyonuna ek bir çaba olduğunun altını çizmiştir. Macron konuşmasının ana temasını, "Özgür olmak isteyen korkulur olmalıdır. Korkulmak isteyen ise güçlü olmalıdır" şeklinde formüle etmiştir.

Diğer taraftan, Macronun bu konuşmasına paralel olarak Almanya ve Fransa eşzamanlı olarak Macronun ve Almanya Başbakanı Merzin nükleer işbirliği konusundaki ortak açıklamalarını yayınlamışlardır.[4] Ortak açıklamada, Aachen Antlaşması'nın 4. Maddesinde belirtilen yakın ortaklık ruhuyla, Fransa ve Almanya, gelişen tehdit ortamına yanıt olarak caydırıcılık alanında daha yakın işbirliğine girmeye karar verdikleri, iki

ülkenin doktrinsel diyalog ve stratejik işbirliğinin koordinasyonu için ikili bir çerçeve görevi görecektir. Yüksek düzeyde bir nükleer yönlendirme grubu kurdukları, bu grubun füze savunması ve Fransız nükleer yeteneklerinin uygun karışımına ilişkin istişarelerde bulunacağı, Fransa'nın ve Almanya'nın bu yıldan itibaren ilk somut adımları atmaya kabul ettikleri, bu adımlar arasında Fransız nükleer tatbikatlarına Alman konvansiyonel katılımı ve stratejik bölgelere ortak ziyaretlerin yanı sıra Avrupalı konvansiyonel yeteneklerin geliştirilmesinin de yer aldığı, iki ülkenin Avrupalılar olarak, nükleer eşğin altında tırmanmayı yönetme yeteneklerini de artıracakları, nükleer caydırıcılığın nükleer boyutunun Avrupa güvenliğinin temel taşı olmaya devam ettiği, bu yaklaşımlarının ABD'nin Avrupa'ya konuşlandırılmış nükleer silahları da dahil olmak üzere genişletilmiş caydırıcılığa ve Fransa ile Birleşik Krallık'ın bağımsız stratejik nükleer güçlerine dayandığı, Fransa-Almanya işbirliğinin NATO'nun nükleer caydırıcılığına ve NATO'nun nükleer paylaşım düzenlemelerine katkıda bulunacağı, ancak bunların yerini almayacağı, Fransa'nın ve Almanya'nın, Nükleer Silahların Yayılmasını Önleme Antlaşması da dahil olmak üzere uluslararası hukuk kapsamındaki yükümlülüklerine uymaya devam edecekleri belirtilmektedir. Açıklamanın son paragrafında şu hususlar vurgulanmaktadır.

Kuzey Atlantik Antlaşması'nın 5. Maddesi ve Avrupa Birliği Antlaşması'nın 42(7) Maddesi'ne olan güçlü bağlılıkları ışığında, Fransa-Almanya işbirliği, her iki ülkenin de üyesi olduğu kolektif güvenlik sistemlerini güçlendirmeyi amaçlamakta, Avrupa'nın genel güvenliğini artırmayı hedeflemektedir. Amerika Birleşik Devletleri, Birleşik Krallık, diğer Müttefikler ve NATO ile koordinasyona özel önem verilecektir.

Nihai Tespitler

2026 Münih Güvenlik Konferansının öncesinde ve sonrasında sunduğumuz AVİM analizlerimizde haklar ve kurallara dayalı uluslararası düzenin yerini yeni dünya düzensizliğine bıraktığı saptamasında bulunmuş, bu bağlamda AVİM olarak uzun süredir önemine işaret ettiğimiz Türkiye'nin **stratejik özerkliğinin** güçlendirilmesine yeniden dikkat çekmiştik. Bölgemizdeki son gelişmelerin ve Fransa öncülüğünde Almanya ve İngiltere'nin katılımıyla NATO'nun nükleer caydırıcılığından bağımsız olarak Avrupa genelinde geliştirilmeye çalışılan yeni nesil özgün nükleer caydırıcılığın, bu bağlamda Türkiye'nin hemen yanı başında yapılabileceği belirtilen konuşlandırmaların Türkiye'nin stratejik özerklik kavramının içeriğinin genişletilerek sürdürülmesi ihtiyacını giderek hayati bir öncelik hale getirmeye başladığı düşünülmektedir.

*Resim: [Politico](#)

[1] Teoman Ertuğrul Tulun. Haklar Ve Kurallara Dayali Uluslararası Düzen Yerini Yeni Dünya Düzensizliğine Bırakıyor Analiz No : 2026 / 9. 20.02.2026. <https://avim.org.tr/tr/Analiz/HAKLAR-VE-KURALLARA-DAYALI-ULUSLARARASI-DUZEN-YERINI-YENI-DUNYA-DUZENSIZLIGINE-BIRAKIYOR>

[2] French President Macrons speech on nuclear deterrent from Ile Longue submarine base in Brittany, ANI News <https://www.youtube.com/watch?v=cRdbUQaOOqY>

[3] Politico. Macron starts biggest European nuclear shift since Cold War. March 2, 2026 . By Laura Kayali and Clea Caulcutt. <https://www.politico.eu/article/macron-announces-increase-in-number-of-frances-nuclear-warheads/>

[4] Elysee. Joint declaration of President Macron and Chancellor Merz.. 2 March 2026. <https://www.elysee.fr/en/emmanuel-macron/2026/03/02/joint-declaration-of-president-macron-and-chancellor-merz> ; Pressemitteilung Nummer 41/26 vom 2. März 2026 . Seite 1 von 3 Joint declaration of President Macron and Chancellor Merz, <https://www.bundesregierung.de/resource/blob/992814/2409278/ed173066ca61945e4765-99736de2eb0f/2026-03-02-joint-declaration-of-macron-and-merz-data.pdf?download=1>

Yazar Hakkında :

Teoman Ertuğrul Tulun , Avrasya İncelemeleri Merkezi'nde (Ankara) analisttir. Dr. Teoman Ertuğrul Tulun, Siyaset Bilimi ve Kamu Yönetimi doktorasını Ankara İhsan Doğramacı Bilkent Üniversitesi'nde tamamladı. Avrupa Birliği Çalışmaları, Küreselleşme, Yabancı Düşmanlığı, Nefret Söylemi Çalışmaları ve Uluslararası İlişkiler *alanlarında çalışmalar yapmaktadır.*

Atıfta bulunmak için: TULUN, Teoman Ertuğrul. 2026. "FRANSA AVRUPA'NIN NÜKLEER CAYDIRICILIĞINI ARTIRMAK İÇİN SEFERBERLİK BAŞLATTI." Avrasya İncelemeleri Merkezi (AVİM), Yorum No.2026 / 24. Mart 03. Erişim Nisan 29, 2026. <https://avimbulten.org/public/tr/Yorum/FRANSA-AVRUPA-NIN-NUKLEER-CAYDIRICILIGINI-ARTIRMAK-ICIN-SEFERBERLIK-BASLATTI>

Süleyman Nazif Sok. No: 12/B Daire 3-4 06550 Çankaya-ANKARA / TÜRKİYE

Tel: +90 (312) 438 50 23-24 • **Fax:** +90 (312) 438 50 26

 @avimorgtr

 <https://www.facebook.com/avrasyaincelemelerimerkezi>

E-Posta: info@avim.org.tr

<http://avim.org.tr>

